

2016-10-25

Dnr MBN 2016-882 KON

Byggnadsmärket 2016

Förslag till beslut

Byggnadsmärkesberedningens föreslag:

1. tilldela nybyggnaden av Kallhäll station 2016 års Byggnadsmärke.
2. tilldela nybyggnaden av Herrestaskolan på Barkarby hedersomnämmande för god och hållbar byggnadskultur.

Handlingar

1. Byggnadsmärkesberedningens tjänsteskrivelse daterad 2015-10-25

Bakgrund

Miljö- och bygglovsnämnden beslutar om utdelning av Byggnadsmärket.

Byggnadsmärkesberedningen tar fram förslag på mottagare av utmärkelsen. Byggnadsmärket delas vanligtvis ut på kommunfullmäktiges sista sammanträdesdag för året.

Syftet med utdelningen är att belöna den eller de som har verkat för god och hållbar byggnadskultur och arkitektur vid uppförande av nya byggnader och anläggningar eller vården av kulturhistoriskt, miljömässigt eller konstnärligt värdefulla byggnader och anläggningar. Endast byggnader och anläggningar inom Järfälla kommun kommer i fråga. Objekten ifråga ska vara färdigställda.

Beredningen har enligt stadgarna möjlighet att föreslå att dela ut två utmärkelser.

I år har för första gången en omröstning för allmänheten gjorts inom ramen för Byggnadsmärkesberedningen.

Barnkonsekvensanalys

MBN avser att arbeta med barnperspektiv i vissa ärenden, däribland ärendet om Byggnadsmärket. En barnkonsekvensanalys innebär en undersökning ifall barns bästa sätts i främsta rummet.

Frågeställningen i ärendet om Byggnadsmärket gäller på vilket sätt val av årets byggnad sker ur ett barnperspektiv, om barn fått möjlighet att delta och påverka beslutsfattandet samt om själva beslutet påverkar barn.

Barn har getts möjlighet att uttrycka sin åsikt genom att de fått möjlighet att delta i den för alla Järfällabor öppna omröstningen.

Reglementet för Byggnadsmärket skulle behöva ändras om personer under 18 år ska ges möjlighet att delta i beredningsgruppen.

I analysen har det inte kommit fram något som pekar på att några barn har diskriminerats. De barn som inte haft tillgång till webbtjänsten och sociala medier och därmed saknat möjlighet att delta i omröstningen bedöms idag som mycket få.

De kunskaper om barnperspektiv som redan finns och som knyter an till frågeställningarna är för de nominerade byggnadsobjekten i urvalsprocessen beaktade sedan tidigare, i både plan- och bygglovskedena, där portalparagrafen i plan- och bygglagen föreskriver hänsynstagande till den enskilda människan, t.ex. barn och för kommande generationer.

Beslutet om Byggnadsmärket är symboliskt och kommer i sig inte påverka barn eller barns utveckling.

Resultat av den allmänna omröstningen.

Webb-omröstningen pågick 3-16 oktober. Totalt röstade 405 personer, varav 13 under 18 år (barn). 109 röstade via Facebook.

Kallhäll station fick 251 röster

Herrestaskolan fick röster 53

Söderdalen 35 röster

Kvarnskolan 32 röster

Stora torget 15 röster

Einar Mattsson 10 röster

Ekedalsvägen 9 röster

Överväganden och motivering

Byggnadsmärkesberedningen har haft två sammanträden (den 29/9 och 17/10 2016). Gruppen har då tagit ställning till de nedan nämnda förslagen och nominerat 7 st. förslag till webb-omröstningen. Även diskuterades möjligheten att dela ut två pris eller ett hedersomnämmande detta år.

- Nybyggnad flerbostadshus, Kv 7 i Barkarbystaden1.
- Nybyggnad stationsbyggnader med bro, Kallhäll station
- Nybyggnad flerbostadshus, Ekedalsvägen. Jakobsberg
- Nybyggnad flerbostadshus, kv 1 i Söderdalen, Jakobsberg
- Nybyggnad skola, Herrestaskolan Barkarby,
- Restaurering, Kvarnskolan Jakobsberg

- Anläggning, EKO-dukt Kallhäll mot Görvälns naturreservat
- Anläggning, Stora torget Barkarby
- Anläggning och nybyggnad Ynglingavägen med *shared space* och ny stationsentré.

Från allmänheten har två förslag till nominering kommit in

- + 55-boende Bovieran (tidigare år nominerat)
- Äldreboendet på Skälbyvägen 27 (tidigare år nominerat)

Gruppen tog även ställning till omröstningsresultatet och utsåg enhälligt mottagare av årets pris samt föreslog även att dela ut ett hedersomnämmande. Beredningen föreslog att Byggnadsmärket ges till Kallhäll station för god och hållbar byggnadskultur. Projektets byggherre är Trafikverket i samarbete med Rundquist arkitekter. Samt att hedersomnämmande ges till Herrestaskolan för god och hållbar byggnadskultur. Det projektets byggherre är Järfälla kommun i samarbete med Liljewall arkitekter.

Motiveringar

1. ”Kallhäll station är ett fint exempel på nutida kollektivtrafikanläggning med gestaltning, komfort och hållbarhet i fokus. Byggnadernas och även brons formgivning utgår från funktionen och skapar på så sätt en ren och tydlig gestaltning, som enkelt går att avläsa. På så sätt spelar anläggning väl in på platsen och utgör ett positivt tillskott till stadsdelsmiljön i Kallhäll.

Den valda färg-, form och materialverkan gör tillsammans en välkomponerad helhet. Den grå och gröna färgsättningen, volymernas lutande linjer och träfasadens textur ger anläggningen kvaliteter.

Komforten, trivseln och säkerheten för resenärerna har tillgodosetts på ett föredömligt sätt.

Ur ett hållbarhetsperspektiv främjar uppgraderingen av stationsanläggningen miljövänligt resande”.

Kallhäll station med bro.

2. ”Herrestaskolans nybyggnation har levt upp till ambitionen om en ekologiskt, pedagogiskt och rumsligt hållbar skolbyggnad av högsta kvalitet enligt förutsättningarna i utformningstävlingen. Med certifierad hög miljöprestanda (Miljöbyggnad Guld), avancerad utformning såväl i sin helhet, som i detaljerna och med sin utmanande träbyggnadskonstruktion, utgör skolan ett positivt tillskott i bostadsområdet. En ny nivå sätts för framtida byggnadsprojekt i Järfälla. Som god arbetsmiljö för eleverna och lärarkåren föregår byggnaden med gott föredöme.

Skolan har en lekfull form som växer och kröker sig innanför de omgivande gatorna. Gatufasaderna har ett yttre skal av frostat glas med ett bakomliggande bärverk av trä i olika vinklar som kvällstid belyses utifrån genom glaset. Detta ger fasaden ett varierat uttryck då den på dagen upplevs som en glasyta, medan den kvällstid ger en helt annan effekt. Alla entréer är tydligt markerade genom en kraftfull färgkodning för att underlätta orienteringen.

Herrestaskolan är Sveriges första massivträskola och näst intill koldioxidneutral. Hela huset byggs av trä. Prefabricerade massivträelement utgör tak, väggar och bjälklag. Stora spannvidder klaras med limträbalkar av stora dimensioner. Det har varit en viktig del av projektet att låta träet vara väl synligt inne i byggnaden. Skolans yttertak är belagt med Sedumväxter och en stor solcellsanläggning. De väl sammanhållna funktionerna är yteffektiva och byggnaden har därmed också goda förutsättningar att bli energi- och driftseffektiv.

Skolgården med sin generösa lek- och aktivitetspark bli en attraktiv och väl nyttjad mötesplats i Barkarbystaden. Förslaget visar upp välstuderade delfunktioner till en helhet”.

Herrestaskolan Barkarby.

Anders C Eriksson
stadsarkitekt

Niklas Nyström
sekreterare i Byggnadsmärkesberedningen